

підготовки майбутнього тренера-преподавателя к професійній діяльності. Результати проведеного анкетування студентів показали, що незначительное количество студентів вважає себе лично полностью подготовленими для діяльності в качестве тренера-преподавателя (в соответствии 11,48% студентів). В то же время подавляющее большинство, а именно 90% студентів, вважає необхідним здійснювати підготовку майбутніх тренерів-преподавателей к професійній діяльності в вищих навчальних закладах України. Автором определено, що сучасна підготовка майбутніх спеціалістів даного напрямку все еще не відповідає вимогам, которые должны учитываться при організації цього процесу. Виявлено, що підготовка майбутнього тренера-преподавателя к професійній діяльності должна основуватися на комплексном підході к определению и обновлению содержания, применению методов, форм и средств обучения, что способствует повышению эффективности данного процесса.

Ключевые слова: підготовка, майбутній тренер-преподаватель, професійна діяльність, тестування.

SVATYEV A. V. Some aspects of preparation of future trainer-teacher to professional activity in higher educational establishments.

The article defines the peculiarities of organization of preparation of the future of coach-teacher of professional activity in higher educational institutions. The author carried out a theoretical analysis of psychological and pedagogical literature for clarification of the features of preparation of the future of coach-teacher of professional activity in higher educational institutions. The conducted survey of students of higher educational institutions of Ukraine to clarify the features of preparation of the future of coach-teacher of professional activity. The results of a survey of students of higher educational institutions have shown that a small number of students considers himself completely prepared for operation as a coach-teacher (in accordance 11,48% of students). At the same time, overwhelming, namely 90% of the students consider it necessary to carry out the training of future trainers for professional activity in higher educational institutions of Ukraine. The author defines that modern training of the future specialists of this direction has not yet met the requirements to be considered at the organization of this process. Revealed that the features of preparation of the future of coach-teacher of professional activity in higher educational establishments are that this system should be based on an integrated approach to the definition and update the content, methods, forms and means of training that contributes to the efficiency of this process.

Keywords: preparation, future trainer-teacher, professional activity, testing.

УДК 34:378.091.2:343.82(477)

**Сітовська Л. В.
Луцький інститут розвитку людини
Університету "Україна"**

**ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ЮРИСТІВ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
У ПЕНІТЕНЦІАРНІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ (ТЕРМІНОЛОГІЧНА БАЗА)**

У статті проаналізовані основні поняття, які характеризують підготовку майбутніх юристів до професійної діяльності у пенітенціарній системі України. Аналіз науково-педагогічної літератури, проведений автором, свідчить про відсутність єдиного підходу до

розуміння поняття “професійна діяльність”. Поняття “юрист” є центральним, фундаментальним у понятійній системі підготовки юристів до професійної діяльності. Існують різні визначення поняття “пенітенціарна система”. Представники кожного з напрямів відстоюють свої позиції і зосереджуються на дослідженні пенітенціарної системи саме через своє бачення цього процесу. Уточнено теоретичний зміст поняття “підготовка майбутніх юристів до професійної діяльності у пенітенціарній системі України”.

Ключові слова: підготовка майбутніх юристів, професійна діяльність, пенітенціарна система.

Підготовка майбутніх юристів до професійної діяльності у пенітенціарній системі України є новим напрямом вищої освіти в Україні. В понятійному апараті сучасної педагогіки широко представлені традиційні терміни, вважається за необхідне уточнити визначення, які характеризують підготовку майбутніх юристів до професійної діяльності у пенітенціарній системі України.

Особливо на сьогодні Україні потрібні юристи з якісною професійною підготовкою, яку формує насамперед вищий навчальний заклад.

Метою статті є з’ясування термінології підготовки майбутніх юристів до професійної діяльності у пенітенціарній системі України.

Особливості підготовки майбутніх юристів до професійної діяльності у пенітенціарній системі України ще не стали предметом фундаментальних, системних досліджень українських науковців. Значну групу досліджень було здійснено відносно співробітників органів внутрішніх справ, в систему яких входили працівники управління виконання покарань, такими науковцями, як О. Ф. Кістяківський, Н. Ф. Лучинський, І. Н. Стевенс, І. Я. Фойницький, А. О. Галай та інші.

Найбільш наближеними до цього предмету дослідження є роботи, пов’язані з формуванням готовності майбутніх юристів до діяльності у правоохоронних органах та закладах соціального захисту населення, таких науковців, як М. Н. Курочкіна, А. Г. Андрощук, А. М. Клочко

Аналіз наукових праць вищезгаданих авторів засвідчив, що відсутні дослідження, спрямовані на вивчення підготовки майбутніх юристів до професійної діяльності, зокрема у пенітенціарній системі України.

Державна пенітенціарна служба України нині перебуває на новому етапі свого становлення. Кардинальні зміни в пенітенціарній службі закладено у реорганізацію Державного департаменту України з питань виконання покарань в Державну пенітенціарну службу України згідно з Указом Президента України від 09 грудня 2010 року № 1085 “Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади”. У зв’язку з цим розпочато роботу із оновлення всієї нормативно-правової бази, формування повноцінної системи безперервної професійної підготовки юристів.

Концептуальні засади формування кадрового потенціалу, як для

пенітенціарної служби, так і для всіх інших органів виконавчої влади, закладено в Стратегії державної кадрової політики на 2012–2020 роки, затвердженої Указом Президента України від 01 лютого 2012 року № 45 “Про Стратегію державної кадрової політики на 2012–2020 роки”.

Одним із напрямків реформування кримінально-виконавчої системи є науково обґрунтована діяльність з відбору, підготовки та виховання персоналу для Державної пенітенціарної служби України. Європейські пенітенціарні правила орієнтують на те, щоб пенітенціарний персонал проводив у життя високі людські стандарти, підвищував професійну кваліфікацію, відповідально ставився до своїх обов’язків. Відбір і якісна професійна підготовка персоналу пенітенціарної служби є ключовою складовою проведення будь-яких реформ [1].

До базових понять підготовки майбутніх юристів до професійної діяльності у пенітенціарній системі України нами віднесено поняття “підготовка”, “професійна підготовка”, “професійна діяльність”, “юрист” “пенітенціарна система”, “ресоціалізація”, “убезпечити”.

Детальніше розглянемо структурні одиниці, з яких складається поняття “підготовка майбутнього юриста до професійної діяльності у пенітенціарній системі України”.

Звернемося перш за все до визначення поняття “підготовка”.

У “Великому тлумачному словнику сучасної української мови” поняття “підготовка” тлумачиться як “запас знань, навичок, досвід, набутий у процесі навчання, практичної діяльності” [2, с. 767].

А. В. Троцько визначає поняття “підготовка” як формування готовності майбутніх фахівців до професійної діяльності [23, с. 9].

На думку Е. В. Маслова, поняття “підготовка” – це важлива ланка у збалансованості попиту і пропозиції робочої сили [13].

Розглядаючи поняття “підготовка”, слід звернути увагу на поняття “професійна підготовка”.

Педагогічний енциклопедичний словник поняття “професійна підготовка” визначає як систему професійного навчання, метою якого є прискорене набуття студентами навичок, необхідних для виконання певної роботи або ж групи робіт [16, с. 223].

В “Енциклопедії професійної освіти” поняття “професійна підготовка” визначається як сукупність спеціальних знань, вмінь і навичок, якостей, трудового досвіду й норм поведінки, що забезпечує можливість успішної роботи з певної професії [28, с. 390]. Автори Енциклопедії професійної освіти вказують, що “залежно від рівня кваліфікації й складності фаху, який освоюється, професійна підготовка включає в себе вищу, середню спеціальну або нижчу (професійно-технічну) освіту [28, с. 390].

Автори “Юридичної енциклопедії” поняття “професійна підготовка”

тлумачать як “один із видів соціальних послуг, зорієнтованих на забезпечення політики зайнятості населення, підвищення конкурентоспроможності особи на ринку праці” [29, с. 179].

Словник-довідник сучасної російської професійної освіти поняття “професійна підготовка” визначає як організацію навчання професійних кадрів [21, с. 11].

О. О. Фунтікова тлумачить поняття “професійна підготовка” як здобуття кваліфікації за відповідним напрямом підготовки або спеціальністю [26, с. 298].

У “Словнику законодавчих і нормативних термінів” поняття “професійна підготовка” визначається як “здобуття кваліфікації за відповідним напрямом підготовки або спеціальності” [22, с. 365].

На думку О. П. Єгоршина, “професійна підготовка здійснюється з метою одержання певної професії або спеціальності тим або іншим працівником і обов’язково передбачає різні рівні підготовки” [7, с. 122].

Далі звернемося до розгляду поняття “професійна діяльність”.

Аналіз науково-педагогічної літератури свідчить про відсутність єдиного підходу до розуміння поняття “професійна діяльність”.

У “Вільній енциклопедії” поняття “професійна діяльність” тлумачиться як діяльність людини за ознаками певної сукупності професійних завдань та обов’язків (робіт), які виконує фахівець. Функції професійної діяльності полягають у тому, щоб забезпечити матеріально робітника, який працює [4].

Словник-довідник сучасної російської професійної освіти поняття “професійна діяльність” визначає як трудову діяльність, що вимагає професійного навчання, здійснювану в рамках об’єктивного розподілу праці, яка приносить дохід [21, с. 7].

О. А. Файєр вважає, що професійна діяльність “сприймається та оцінюється в суспільстві далеко неоднаково та не завжди вірно, тому необхідно виділити її структурні елементи, які дають змогу представити реальну картину професійної діяльності, і які слід враховувати при визначенні поняття “професійної діяльності”, а саме: 1) масовість професійної діяльності; 2) служіння як природа професійної діяльності; 3) особлива відповідальність осіб, які здійснюють професійну діяльність; 4) надії на професійну діяльність; 5) престижність; 6) інтелектуальність професійної діяльності; 7) проблемність мислення особи [25, с. 129]. Автор визначає поняття “професійна діяльність” як “вид трудової діяльності професіоналів, які володіють комплексом спеціальних теоретичних знань та практичних навиків, набутих в результаті спеціальної підготовки та досвіду роботи, мають високу ділову репутацію та володіють професійною етикою, зміст якої складається з доцільної зміни та перетворення навколишнього середовища шляхом виконання покладених на них особливих професійних

обов'язків та здійснюючи надані ним для цього права, та діяльність яких може заподіяти шкоду третім особам” [25, с. 130].

З'ясуємо сутність поняття “юрист”.

У “Великому енциклопедичному юридичному словнику” поняття “юрист” визначається як “особа, яка має юридичну освіту, правознавець” [2, с. 982].

Автори “Популярної юридичної енциклопедії” поняття “юрист” тлумачать як “фахівець, який має професійні, тобто фундаментальні, правові знання, що використовуються для потреб того чи іншого виду юридичної діяльності” [17, с. 525].

“Короткий словник логіко-юридичних термінів” поняття “юрист” визначає як “спеціаліст-професіонал, який отримав повний набір юридичних знань, вмінь та навичок, відповідно до державного стандарту має право займати визначні посади у сфері юридичної практики, тобто займатися юридичною практичною діяльністю” [11, с. 114].

С. Д. Гусарєв та О. Д. Тихомиров тлумачать поняття “юрист” як “професіонал, який має фундаментальні та спеціальні правові знання, глибоко переконаний у винятковому призначенні права і законності для суспільства, кваліфіковано користується юридичним інструментарієм при розв'язанні юридичних проблем в ім'я захисту прав і законних інтересів громадян” [5, с.39].

Зокрема, С. Д. Гусарєв, О. М. Карпов вважають, що юридичну професію можна охарактеризувати такими рисами: 1) масовість юридичної професії; 2) елітність; 3) особлива відповідальність; 4) конфліктність; 5) інтелектуальна привабливість; 6) колективність праці [6, с. 52].

Аналізуючи поняття “юрист”, звертаємо увагу на цікаве дослідження А. Г. Андрощук, яка новий професійний контур юриста пов'язує з тим, що “в нових умовах він має забезпечувати свій постійний розвиток, включаючи вдосконалення знань, умінь і навичок, усвідомлювати, які цінності і світоглядні настанови ведуть до створення здорового правового суспільства, брати активну участь у справах місцевої громади і всього суспільства” [1, с. 8].

Існують різні визначення поняття “пенітенціарна система”. Представники кожного з напрямів відстоюють свої позиції і зосереджуються на дослідженні пенітенціарної системи саме через своє бачення цього процесу.

У “Юридичній енциклопедії” поняття “пенітенціарні системи” трактується як “системи виконання кримінального покарання у вигляді позбавлення волі” [29, с. 469].

Українська радянська енциклопедія поняття “пенітенціарні системи” визначає як “встановлення таких обмежень для ув'язнених, які призводять

до їхнього фізичного і морального каліцтва” [24, с. 31].

О. Б. Пташинський визначає поняття “пенітенціарної системи” як “сукупності взаємопов’язаних державних установ та органів виконання кримінальних покарань, створених з метою виправлення і перевиховання засуджених, які здійснюють єдину державну політику у сфері виконання кримінальних покарань відповідно до чинного законодавства” [18, с. 8].

Так, у дослідженні Д. В. Ягунова поняття “пенітенціарна система” визначається як “сукупність органів державної влади, місцевого самоврядування та громадських інституцій, об’єднаних на інтегрально-функціональних засадах навколо центрального органу пенітенціарного управління, на який покладено обов’язки з вироблення та реалізації єдиної політики у сфері виконання кримінальних покарань, де всі органи і інституції взаємодіють у напрямі забезпечення суспільства шляхом ресоціалізації осіб, які відбувають або відбули кримінальні покарання” [30, с. 176].

Проаналізуємо тлумачення поняття “ресоціалізація”.

У Великому енциклопедичному юридичному словнику поняття “ресоціалізація” трактується як: 1) повернення особи в суспільство; 2) процес, спрямований на відновлення морального, психічного й фізичного стану особи, її соціальних функцій, приведення індивідуальної чи колективної поведінки у відповідність із загально визнаними суспільними правилами та юридичними нормами; 3) у сфері виконання покарань – процес підготовки засудженого до повернення в суспільство, що ґрунтується на відновленні позитивних зв’язків, відносин і розвитку в засудженої особи соціально корисних умінь і навичок, необхідних для повноцінного існування в суспільстві [2, с. 771].

В Енциклопедії для фахівців соціальної сфери поняття “ресоціалізація” визначається як “повторна соціалізація, підготовка до повернення індивіда у звичну культуру, середовище, відновлення соціальних зв’язків шляхом зміни в установах, цілях, нормах і цінностях його життя” [8, с. 72].

Кримінально-виконавчий кодекс України (ст.6) поняття “ресоціалізація” тлумачить як “свідоме відновлення засудженого в соціальному статусі повноправного члена суспільства; повернення його до самостійного загальноприйнятого соціально-нормативного життя в суспільстві” [12].

На думку В. Синьова, В. Кривуші, О. Беци, “ресоціалізація” є “процесом виправлення засудженого, формування в нього законослухняної поведінки, стимулювання становлення особистості на таку життєву позицію, що відповідає соціальним нормам, на основі відновлення, збереження й розвитку соціально корисних якостей і відношень особистості під час виконання покарання й подальшої адаптації засудженого до умов самостійного життя на волі” [19, с. 110].

Розкриємо сутність поняття “убезпечити”.

У Великому тлумачному словнику сучасної української мови поняття “убезпечити” трактується як: 1) захищати /захистити кого-, що-небудь від небезпеки; запобігати якийсь небезпеці; 2) забезпечувати / забезпечити [3].

Словник української мови за редакцією Б. Д. Грінченка поняття “убезпечити” визначає як: переконувати, обнадіювати, заспокоювати, забезпечувати [20].

У “Новому тлумачному словнику російської мови” Т. Ф. Єфремової поняття “убезпечити” тлумачить як огородити від небезпеки, забезпечувати безпеку [14].

Толковий словник російської мови С. І. Ожегова поняття “убезпечити” визначає як огородити від небезпеки [15].

О. М. Залетов зазначає, що у ринковій економіці забезпечення життя виконує такі функції: формування соціально-орієнтованого суспільства з забезпеченим майбутнім, поліпшення демографічної ситуації, інвестування, кредитування, мотивації персоналу суб’єктів господарювання [9].

Отже, на підставі теоретичного аналізу юридичної, психолого-педагогічної літератури та інформаційних ресурсів мережі Інтернет подано характеристику окремих понять, які характеризують підготовку майбутніх юристів до професійної діяльності у пенітенціарній системі України.

Підготовка майбутніх юристів до професійної діяльності у пенітенціарній системі України розглядається нами як процес, який відображає науково й методично обґрунтовані заходи вищих навчальних закладів, спрямовані на оволодіння студентами професійно орієнтованими знаннями, уміннями та навичками, які дають змогу їм працювати в органах державної влади, місцевого самоврядування, які взаємодіють у напрямі забезпечення суспільства шляхом ресоціалізації осіб.

Використана література:

1. Андрощук А. Г. Професійна підготовка юристів у Німеччині : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / А. Г. Андрощук ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – К., 2006. – 16 с.
2. Великий енциклопедичний юридичний словник / за ред. Ю. С. Шемшученка. – К. : Юрид. думка, 2007. – 992 с.
3. Великий тлумачний словник сучасної української мови [Електронний ресурс] / гол. ред. В. Т. Бусел ; ред.-лексик. В. Т. Бусел, М. Д. Василега-Дерибас, О. В. Дмитрієв [та ін.]. – К. : Ірпінь : ВТФ “Перун”, 2005. – 1728 с. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу : <http://www.slovnky.net/>. – Назва з монітору.
4. Вільна енциклопедія “Вікіпедія” [Електронний ресурс]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу : <http://uk.wikipedia.org/wiki/>. – Назва з монітору.
5. Гусарєв С. Д. Юридична деонтологія / С. Д. Гусарєв, О. Д. Тихомиров. – К. : ВІРА-Р, 1999. – 506 с.
6. Гусарєв С. Д. Юридична деонтологія : навч. посіб. / С. Д. Гусарєв, О. М. Карпов ; Національна академія внутрішніх справ України. – К. : [б. в.], 1998. – 156 с. – (Введення в спеціальність).
7. Егоршин А. П. Управление персоналом / А. П. Егоршин. – 4-е изд., испр. – Н. Новгород, 2003. – 720 с.
8. Енциклопедія для фахівців соціальної сфери / за заг. ред. І. Д. Зверєвої. – К. : Сімферополь : Універсум, 2012. – 530 с.

9. *Залетов О. М.* Державне регулювання ринку страхування життя в Україні [Електронний ресурс] : автореф. дис. ... канд. економ. наук : 08.00.08. / О. М. Залетов. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу : <http://www.google.com.ua/>(перевірено: 09.02.2014 р.). – Назва з монітору.
10. *Зінченко С. А.* Формування повноцінної системи підготовки пенітенціарного персоналу – головна умова практичних змін у Державній пенітенціарній службі України [Електронний ресурс] / С. А. Зінченко. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу : [http://www.minjust.gov.ua.](http://www.minjust.gov.ua/) – Назва з монітору.
11. *Короткий словник логіко-юридичних термінів* / уклад. Л. А. Циганчук [та ін.]. – Рівне : Тетіс , 2005. – 116 с.
12. *Кримінально-виконавчий кодекс України* : затв. Постановою Верховної Ради України від 11 лип. 2003 р. № 1129-IV [Електронний ресурс]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1129-15>. – Назва з монітора.
13. *Маслов Е. В.* Подготовка кадров, повышения их квалификации и переподготовка [Электронный ресурс] / Е. В. Маслов. – Электрон. текст. данные. – Режим доступа : http://polbu.ru/maslov_management/ch11_all.html. – Заглавие с монитора.
14. *Новый толково-словообразовательный словарь русского языка Т. Ф. Ефремова* [Электронный ресурс] – Электрон. текст.данные. – Режим доступа : <http://www.classes.ru/all-russian/russian-dictionary> – Заглавие с монитора.
15. *Ожегов С. И.* Толковый словарь русского языка. – [Электронный ресурс] / С. И. Ожегов, Н. Ю. Шведова. – Электрон. текст. дан. – Режим доступа : <http://www.classes.ru/all-russian/russian-dictionary-Ozhegov-term>. – Заглавие с монитора.
16. *Педагогический энциклопедический словарь* / гл. ред. Б. М. Бим-Бад ; редкол. : М. М. Безруких, В. А. Болотов, Л. С. Глебова [и др.]. – М. : Большая рос. энцикл., 2003. – 528 с.
17. *Популярна юридична енциклопедія* / кол. авт. : В. К. Гіжевський, В. В. Гловченко, В. С. Ковальський (кер.) [та ін.]. – К. : Юрінком Інтер, 2002. – 528 с.
18. *Пташинський О. Б.* Правові проблеми реформування пенітенціарної системи в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / О. Б. Пташинський ; НАН України ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. – К., 2002. – 18 с.
19. *Синьов В. М.* Педагогічні основи ресоціалізації злочинців / В. М. Синьов, Г. О. Радов. – К. : Леся, 1997. – 272 с.
20. *Словник української мови*. В 4 т. – Т. 4 [Електронний ресурс]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу : http://www.rusnauka.com/11_EISN_2010. – Назва з монітору.
21. *Словарь-справочник современного российского профессионального образования*. – Вып. 1 /авт.-сост. : В. И. Блинов, И. А. Волошина, Е. Ю. Есенина, А. Н. Лейбович, П. Н. Новиков. – М. : ФИРО, 2010. – 19 с.
22. *Словник законодавчих і нормативних термінів* / уклад. : М. І. Іншин, І. М. Шопіна, Г. О. Якимов. – К. : Прав. єдність, 2008. – 487 с.
23. *Троцко А. В.* Теоретические и методические основы подготовки студентов к воспитательной деятельности в высших педагогических учебных заведениях : автореф. дис. ... доктора пед. наук : 13.00.04 “Теория и методика профессионального образования” / А. В. Троцко. – К. : ПШПО, 1997. – 54 с.
24. *Українська радянська енциклопедія*. – Т. 8. Олефіни-поплін. – Вид. 2-е. – К. : Голов. ред УРЕ, 1982. – 527 с.
25. *Файер О. А.* Поняття професійної діяльності та її структурні елементи / О. А. Файер // Університетські наукові записки. – 2009. – № 3 (31). – С. 126-132.
26. *Фунтікова О. О.* Педагогіка вищої школи : словник-довідник основних термінів і понять / О. О. Фунтікова ; уклад і гол. ред. О. О. Фунтікова. – Запоріжжя : ГУ “ЗІДМУ”, 2007. – 407 с.
27. *Энциклопедия гуманитарных наук* [Электронный ресурс]. – 2005. – № 4. – Электрон. текст.данные. – Режим доступа : <http://mosgu.ru/nauchnaya>. – Название с монитора.
28. *Энциклопедия профессионального образования*. – В 3 т. – Т. 2 / под ред. С. Я. Батышева. – М. : АПО, 1999. – 488 с.
29. *Юридична енциклопедія*. – В 6 т. – Т. 5. – П-С.-К. : Укр. енцикл., 2003. – 736 с.
30. *Ягунов Д. В.* Державна пенітенціарна служба України: деякі питання концептуального та термінологічного обґрунтування / Д. В. Ягунов // Актуальні проблеми державного управління : зб. наук. пр. Одес. регіон. ін-ту держ. упр. – Одеса, 2011. – Вип. 3 (47). – С. 252.

СИТОВСКА Л. В. Подготовка будущих юристов к профессиональной деятельности в пенитенциарной системе Украины (терминологическая база).

В статье проанализированы основные понятия, которые характеризуют подготовку будущих юристов к профессиональной деятельности в пенитенциарной системе Украины. Анализ научно-педагогической литературы, проведенный автором, свидетельствует об отсутствии единого подхода к пониманию понятия “профессиональная деятельность”. Понятие “юрист” является центральным, фундаментальным в понятийной системе подготовки юристов к профессиональной деятельности. Существуют разные определения понятия “пенитенциарная система”. Представители каждого из направлений отстаивают свои позиции и сосредотачиваются на исследовании пенитенциарной системы именно через свое виденье этого процесса. Уточнено теоретическое содержание понятия “подготовка будущих юристов к профессиональной деятельности в пенитенциарной системе Украины”.

Ключевые слова: подготовка будущих юристов, профессиональная деятельность, пенитенциарная система.

SITOVSKA L. Training of future lawyers to the professional activity in the penitentiary system of Ukraine (terminology base).

The article deals with the main concepts that characterize the training of future lawyers to the professional activity in the penitentiary system of Ukraine. The analysis of scientifically-pedagogical literature, conducted by an author, testifies to absence of the only going near understanding of concept “professional activity”. Concept a “lawyer” is central, fundamental in the concept system training of future lawyers to the professional activity. There are different determinations of concept scientific “penitentiary system”. The representatives of each of directions defend the positions and concentrated on research of penitentiary system exactly through the vision of this process. Theoretical maintenance of concept “training of future lawyers to the professional activity in the penitentiary system of Ukraine”.

Keywords: training of future lawyers, professional activity, penitentiary system.

УДК 378.637

**Скрипниченко В. І.
Національний педагогічний університет
імені М. П. Драгоманова**

ОСОБЛИВОСТІ ІНСТРУМЕНТАЛЬНОГО ВИКОНАВСТВА СТУДЕНТІВ У МУЗИЧНО-ПЕДАГОГІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Стаття розкриває особливості інструментального виконавства майбутніх учителів музики у процесі практичної музично-педагогічної діяльності. Визначені особливості цього процесу як на індивідуальних інструментальних заняттях, так і у колективному музикуванні. Теоретико-методичний аналіз інструментальної підготовки студентів інститутів мистецтв та музично-педагогічних факультетів педагогічних університетів базується на музикознавчих, музично-педагогічних та психолого-типологічних підходах до цього феномена. Підкреслено, що специфічною особливістю інструментальної підготовки майбутніх учителів музики до продуктивної роботи є досягнення ними єдності емоційного і раціонального, що є характерною вимогою для музичного навчання загалом. Розглянуто особливості інструментальної